

Nr 5.

Godkänd av första kammaren den 4 oktober 1939.

Godkänd av andra kammaren den 4 oktober 1939.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till kapitalinvesteringar i statens affärsverksfonder, luftfartsfonden och statens allmänna fastighetsfond m. m.

(Första särskilda utskottets utlåtande nr 3.)

Till KONUNGEN.

I proposition nr 1 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 upptaga inkomster och utgifter enligt ett propositionen bifogat förslag till dylik stat. Riksdagen får härmed anmäla sina beslut i vad propositionen avser de under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärendena angående kapitalinvesteringar å nämnda tilläggsstat. (*Bil. 9.*)

Statens affärsverksfonder.**Telegrafverket.**

1:o) **Luftskyddsanordningar m. m. vid telegrafverket.** Kungl. Maj:t har (punkt 1) föreslagit riksdagen medgiva, att till luftskyddsanordningar m. m. vid telegrafverket må under budgetåret 1939/40 disponeras ej mindre 760,000 kronor av telegrafverkets driftmedel än även 1,070,000 kronor av till telegrafstyrelsens förfogande stående likvida medel, som uppkommit genom avsättningar till telegrafverkets förnyelsefond.

I de i detta utlåtande behandlade, kommunikationsdepartementet avseende punkterna har, under intryck av krigsläget, framförts ett flertal förslag till förstärkning av krigsberedskapen. Ehuru förslagen kräva betydande kostnader har riksdagen — efter det riksdagens vederbörande utskott i ärendet inhämtat ytterligare upplysningar — dock ansett sig böra godkänna dem.

I huvudsak innefatta de vad verksledningarna anse behöfligt för att vid krigstillfälle säkerställa driften av våra kommunikationsverk.

Bland anslagsäskandena ingå vissa rätt betydande kapitalbelopp till skyddsrum i statliga byggnader. Utan att underskatta dessa skyddsarbetens viktiga syfte anser sig dock riksdagen böra framhålla angelägenheten av att jämsides med säkerhetssynpunkterna också kostnadsfrågan tillbörligt beaktas. Särskilt gäller detta arbeten som förutsatts för att ordna bombsäkra utrymmen i äldre byggnader.

Erinras må även att för dessa skyddsrumsföretag förutsättes en särskild offentlig kontroll över erforderlig gastätningmateriel. Det synes riksdagen vara av vikt att denna kontroll så utövas att åtgärdernas snabba genomförande ej härigenom onödigt fördröjas och förhindras.

I samband med behandlingen av föreliggande punkt har riksdagen velat uttala, att de anslag, som erfordras för bestridande av vissa i propositionen nr 1 angivna kostnader torde såsom Kungl. Maj:ts förslaget kunna upptagas å en särskild tilläggsstat I. I enlighet härmed hava riksdagens beslut affattats.

Riksdagen får anmäla att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts under nu förevarande punkt framställda förslag medgivit, att till *Luftskyddsanordningar m. m. vid telegrafverket* må under budgetåret 1939/40 disponeras ej mindre 760,000 kronor av telegrafverkets driftmedel än även 1,070,000 kronor av till telegrafstyrelsens förfogande stående likvida medel, som uppkommit genom avsättningar till telegrafverkets förnyelsefond.

2:o) **Signal- och alarmanordningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2) har riksdagen till *Vissa signal- och alarmanordningar* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisat ett anslag av 700,000 kronor.

Statens järnvägar.

3:o) **Arbeten vid statens järnvägar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3) har riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisat följande reservationsanslag, nämligen till

- a) *Vändskivor samt kol- och vattengivningsanordningar* 500,000 kronor;
- b) *Reservtelefonväxlar* 200,000 kronor;
- c) *Försvarsberedskap vid statens järnvägar* 5,850,000 kronor;
- d) *Anordnande av skyddsrum i statens järnvägar tillhöriga fastigheter* 1,500,000 kronor;
- e) *Åtgärder för fullständigande av järnvägstruppernas utrustning och materiel* 575,000 kronor;
- f) *Lokomotorer* 600,000 kronor;
- g) *Gasgeneratorer för landsvägsfordon* 250,000 kronor;
- h) *Förbättringsarbeten vid f. d. Skåne—Smålands järnväg* 700,000 kronor.

Statens vattenfallsverk.

4:o) **Utbyggnader av kraftverken.** Kungl. Maj:t har (punkterna 4 och 5) föreslagit riksdagen att å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa vissa reservationsanslag å sammanlagt 3,050,000 kronor till utbyggnader vid Trollhätte kraftverk och de norrländska kraftverken.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag överensstämmer helt med en av vattenfallsstyrelsen den 4 september innevarande år framställd begäran om anslag för att påskynda vissa nu pågående kraftverksbyggnader. Vattenfallsstyrelsens framställning var grundad på antagandet av att svårigheterna att under rådande kris anskaffa bränsle, främst industribränsle, skulle stegra efterfrågan på elektrisk kraft. Enligt vad som inhämtats har detta antagande redan visat sig vara riktigt.

Riksdagen har även med tanke på den sannolika utvecklingen funnit de föreslagna åtgärderna för att skyndsammast möjligt öka kraftförsörjningen lämpliga. Riksdagen har alltså ansett sig böra medgiva, att anslag i äskad omfattning ställas till förfogande för de angivna kraftverksbyggnadernas påskyndande.

Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisat följande reservationsanslag, nämligen till

- a) *Ny kraftstation i Trollhättan* 500,000 kronor;
- b) *Kraftstation vid Stadsforsen i Indalsälven* 1,000,000 kronor;
- c) *Påbyggnad av regleringsdammen vid Suorva* 750,000 kronor;
- d) *Ett åttonde maskinaggregat vid Porjus kraftstation* 300,000 kronor;
- e) *Kraftstation vid Torpshammar* 500,000 kronor.

5:o) **Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts på framställning från vattenfallsstyrelsen grundade förslag (punkt 6) har riksdagen — med beaktande att även vissa distributionsanläggningar kunna behöva påskyndas — till *Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisat ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

6:o) **Civiltekniska luftskyddsåtgärder vid statens kraftverksanläggningar.**

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) har riksdagen medgivit, att till utförande av *Civiltekniska luftskyddsåtgärder vid statens kraftverksanläggningar* må under budgetåret 1939/40 utöver tidigare medgivna belopp disponeras ej mindre 570,000 kronor av statens vattenfallsverks driftmedel än även 1,200,000 kronor av till vattenfallsstyrelsens förfogande stående likvida medel, som uppkommit genom avsättningar till statens vattenfallsverks förnyelsefond.

Luffartsfonden.

7:o) **Utbyggnad av flygplatser.** Kungl. Maj:t har (punkterna 8—10) gjort framställning om vissa anslag å sammanlagt 3,850,000 kronor för kapitalinvesteringar i luffartsfonden.

Riksdagen, som ej funnit anledning frångå Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda förslag, får anmäla att riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisat följande reservationsanslag, nämligen till

- a) *Mark till landningsfält för flygplan* 600,000 kronor;
- b) *Belysningsanläggningar för luffartsleder* 250,000 kronor;
- c) *Byggande och förbättring av flygplatser* 3,000,000 kronor.

8:o) **Stationsbyggnad å Bulltofta flygplats.** Departementschefen har (sid. 77 och 78) anmält, att den stationsbyggnad å Bulltofta flygplats, vartill 1939 års riksdag anvisat anslag, ej längre ansågs kunna utföras för tidigare antagna kostnad, 485,000 kronor, avsedd att täckas sålunda:

av 1939 års riksdag anvisat	kronor	350,000
från särskilt anslag (för luftskyddsanordningar)	»	50,000
av Malmö stad	»	85,000

Summa kronor 485,000.

Genom aytal den 7 mars 1938 har Malmö stad förbundit sig att bidra till bestridande av kostnaderna för ifrågavarande byggnad med 85,000 kronor under förutsättning, att byggnaden påbörjas före utgången av år 1939.

Enligt en nyligen gjord preliminär beräkning skulle nämnda byggnadssumma, 485,000 kronor, ej längre förslå utan sannolikt behöva överskridas med ett så betydande belopp som 150,000 kronor. Såsom departementschefen i ärendet förordat bör emellertid Kungl. Maj:t vara oförhindrad att fatta beslut om arbetets påbörjande med anlåtande av redan tillgängliga medel.

Riksdagen får för Kungl. Maj:t tillkännagiva den här ovan av riksdagen uttalade uppfattningen.

Statens allmänna fastighetsfond.

9:o) **Anordnande av skyddsrum i statens fastigheter.** Med hänvisning i övrigt till vad som under punkt 1:o) anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11), till *Anordnande av skyddsrum i statens fastigheter* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisat ett reservationsanslag av 1,845,000 kronor.

Stockholm den 4 oktober 1939.

Med undersätlig vörndnad.